

Mazowsze-Warszawa synergia czy konflikty?

Adam Struzik
Marszałek Województwa Mazowieckiego

Warszawa, 15 grudnia 2016 r.

Podział statystyczny

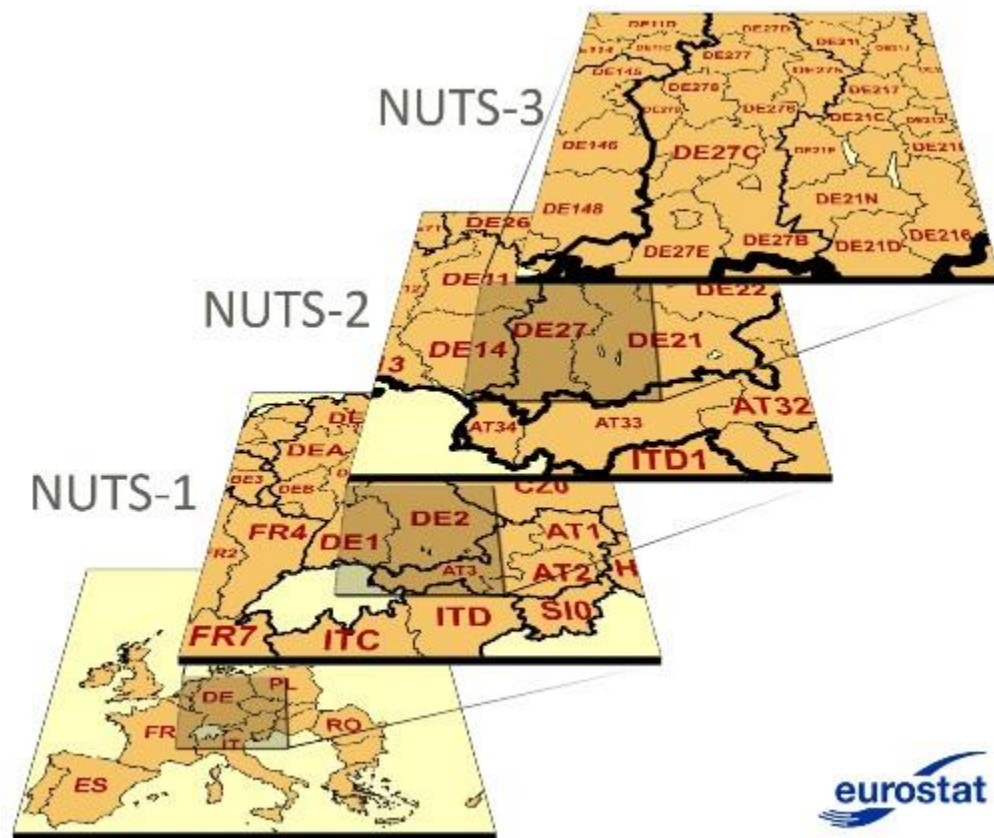
Podział statystyczny – na dwie jednostki statystyczne (NUTS-2):

- aglomeracja warszawska,
- pozostała część województwa.

Od 2009 r. starania Samorządu Województwa Mazowieckiego.

W 2015 r. zespół rządowo-samorządowy wypracował „założenia modyfikacji podziału statystycznego” przyjęte przez rząd,

W 2016 r. prezes GUS przekazał wniosek do Eurostat; wniosek został zaakceptowany przez KE w listopadzie br.

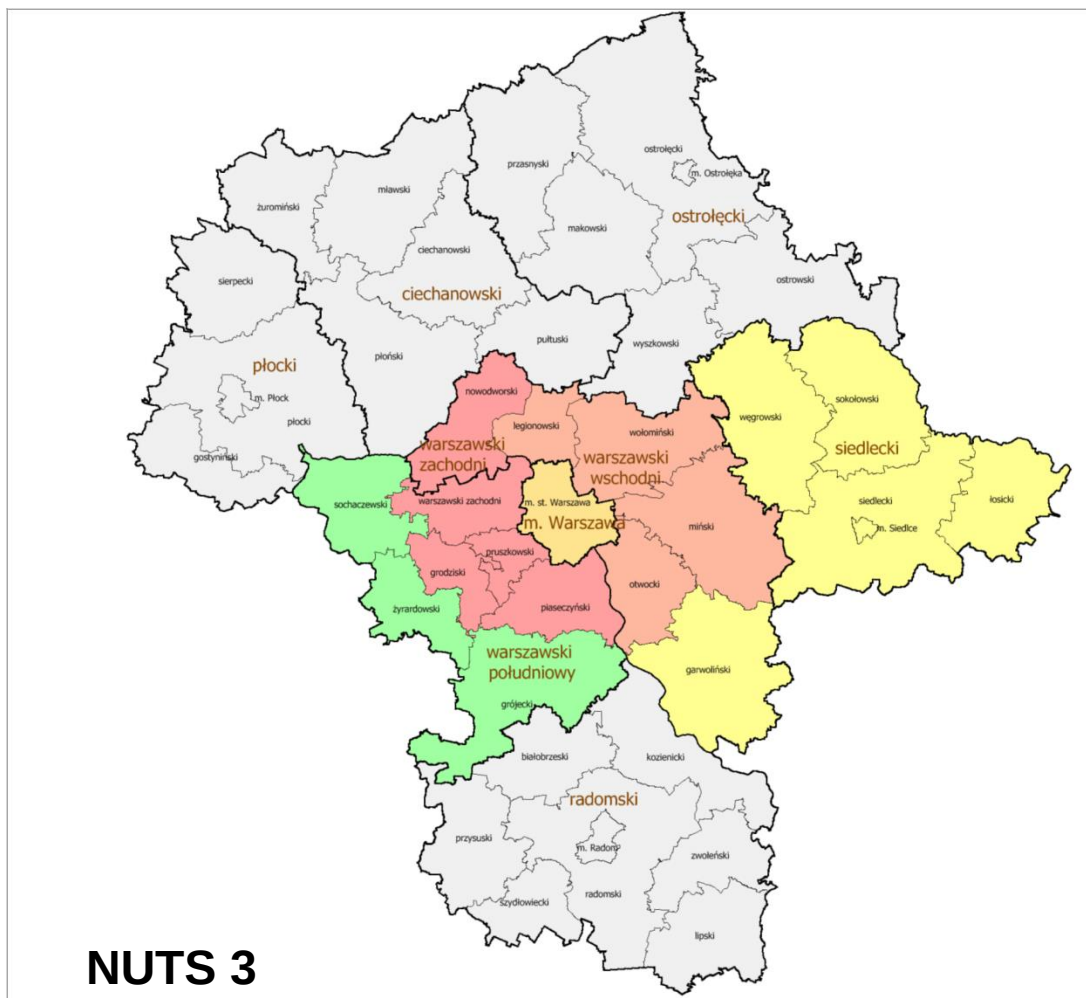

NUTS 1

NUTS 2

Podział Polski na jednostki NUTS obowiązujący od 1 stycznia 2018 r.

NUTS 3

Plan prezentacji

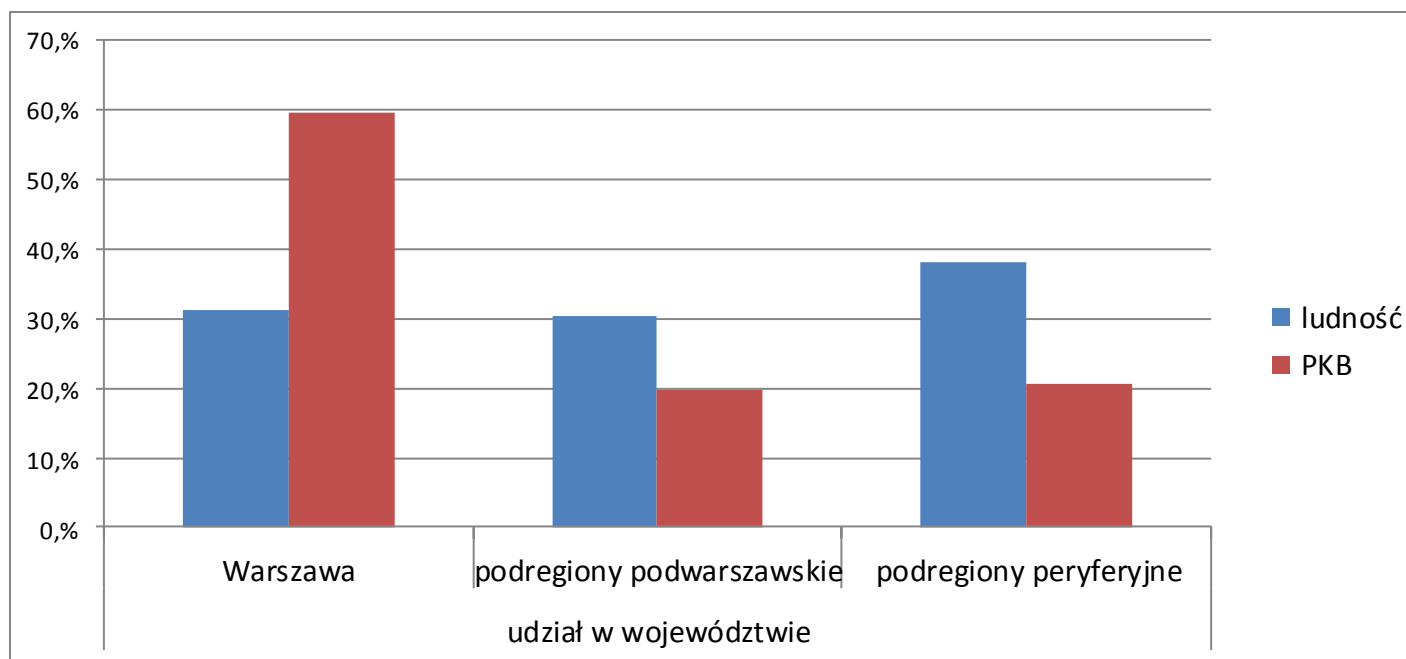
- Sytuacja gospodarcza województwa,
- Zróżnicowanie przestrzenne w zakresie gospodarki i demografii,
- Model rozwojowy w wojewódzkich dokumentach strategicznych i jego wdrażanie,
- Dominacja Warszawy, w tym na rynku pracy i w wydajności pracy,
- Działania służące równoważeniu przestrzennemu rozwojowi,
- Wskaźniki rozwoju społecznego i prognozy demograficzne,
- Podział statystyczny a podział administracyjny,
- Współpraca subregionalna, regionalna i makroregionalna,
- Efekty dotychczasowej polityki rozwoju w skali międzynarodowej.

Sytuacja gospodarcza województwa mazowieckiego

- Najbardziej rozwinięty gospodarczo region w Polsce
- Największa dynamiką rozwoju
- Najbardziej zróżnicowane wewnętrznie województwo pod względem rozwoju gospodarczego
- Gospodarka województwa charakteryzuje się zróżnicowaniem prowadzonej działalności, co czyni ją bardziej odporną na wahania koniunktury
- Dobrze rozwinięta baza naukowo-badawcza oraz przedsiębiorczość sprzyjają wytwarzaniu i wdrażaniu nowych technologii i innowacji
- Centralna pozycja i funkcja Warszawy sprzyja koncentracji

Ludność i PKB w skali województwa

Warszawa na tle województwa:

- Liczba ludności – 31,3%
- PKB – 59,6%

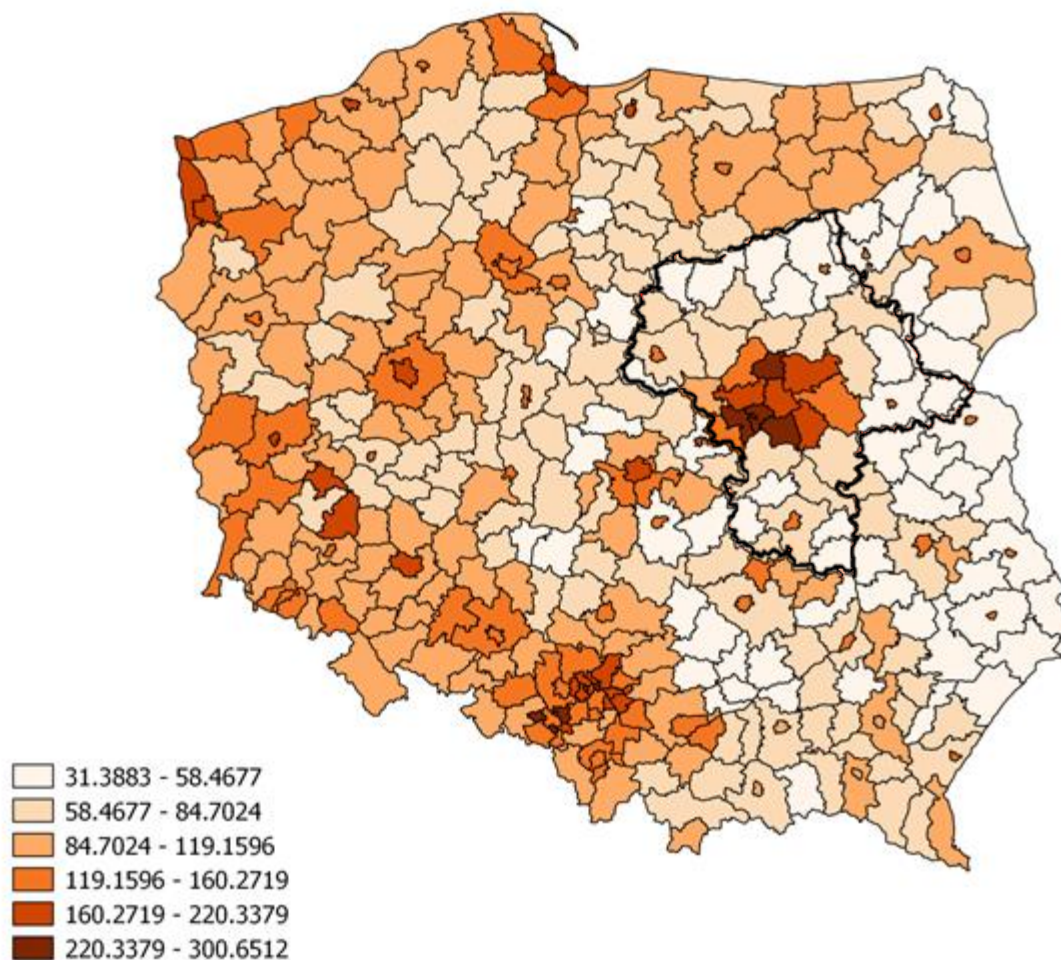
OMW (podregiony) na tle województwa:

- Liczba ludności – 61,8%
- PKB – 79,3%

PKB per capita

średnia dla okresu 2003 - 2011 w odniesieniu do średniej dla Polski (Polska = 100, ceny stałe z 2005 r.)

PKB na pracującego (m. Instytut Rozwoju)

Warszawa w województwie mazowieckim

	Województwo mazowieckie	Warszawa	Warszawa/ województwo
Ludność (tys. os.)	5 357	1 744	33%
Podmioty gospodarki narodowej	782 104	414 375	53%
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (tys. os.)	1 393	998	72%
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (zł)	5 047	5 378	107%
Bezrobotni zarejestrowani (tys. os.)	194	36	18%
Stopa bezrobocia	7,4%	3,0%	41%
Mieszkania oddane do użytkowania (I-IX 2016)	26 117	14 915	57%

Wizja i cele rozwoju województwa mazowieckiego

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego (2001):

Wizja: „**Warszawa ku Europie, Mazowsze z Warszawą**”

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2020 (2006):

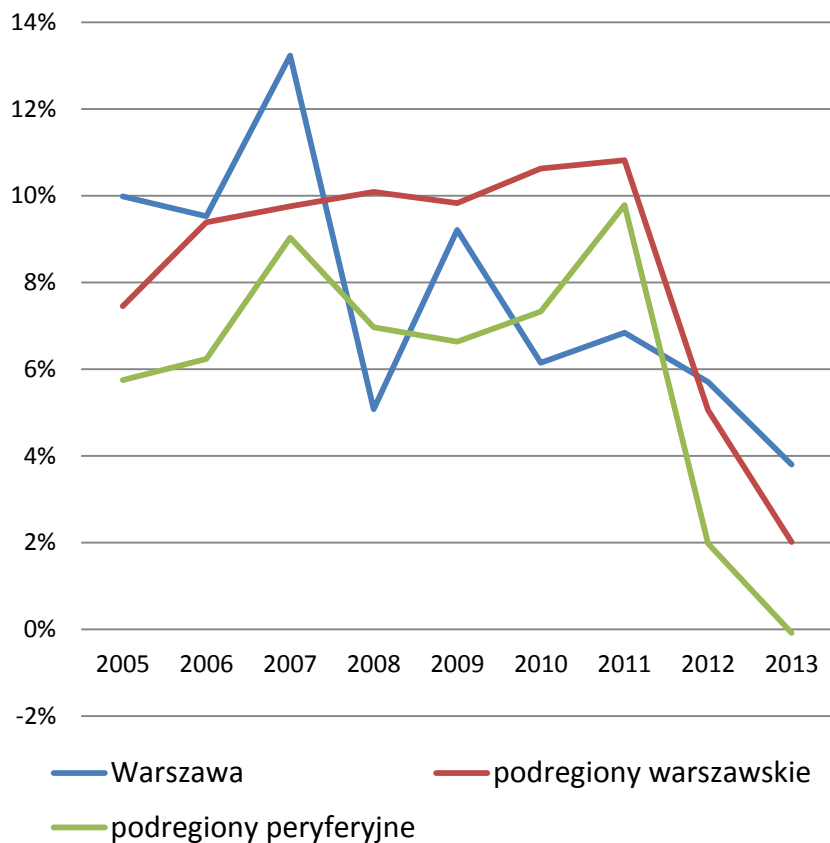
Cel strategiczny: „**Poprawa spójności** społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju”

Kierunek działań: Wykorzystanie potencjału endogenicznego OMW do stymulowania rozwoju całego regionu

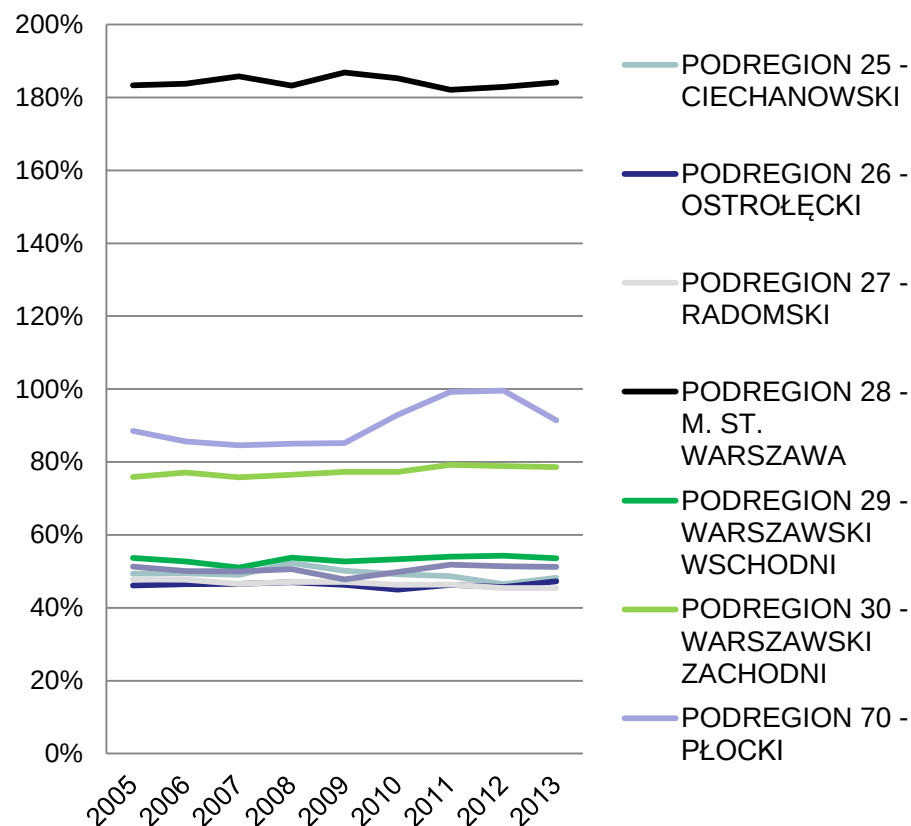

Polaryzacja czy dyfuzja procesów rozwojowych

Tempo wzrostu PKB per capita
ceny bieżące

**PKB per capita względem
średniej wojewódzkiej**
ceny bieżące

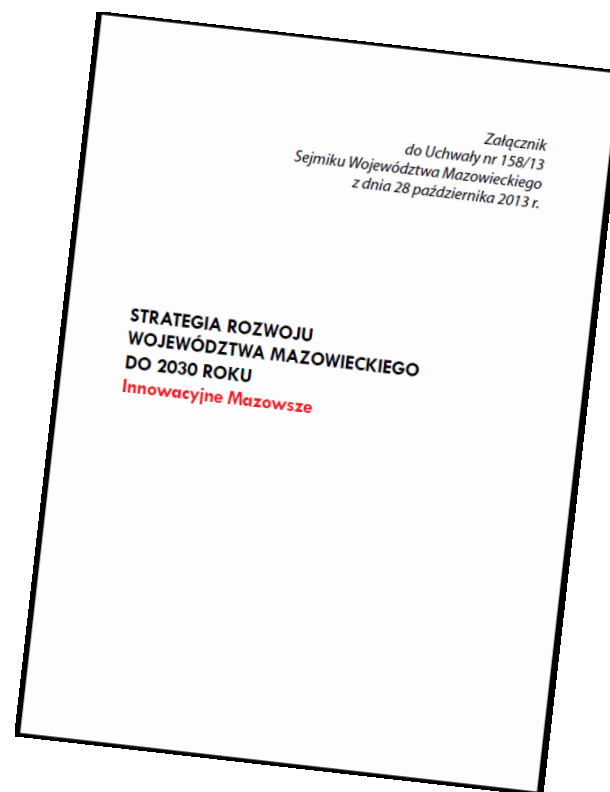

Wizja i cele rozwoju województwa mazowieckiego

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku (2013):

Cel główny: „**Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie**”

Kierunek działań: „Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych”

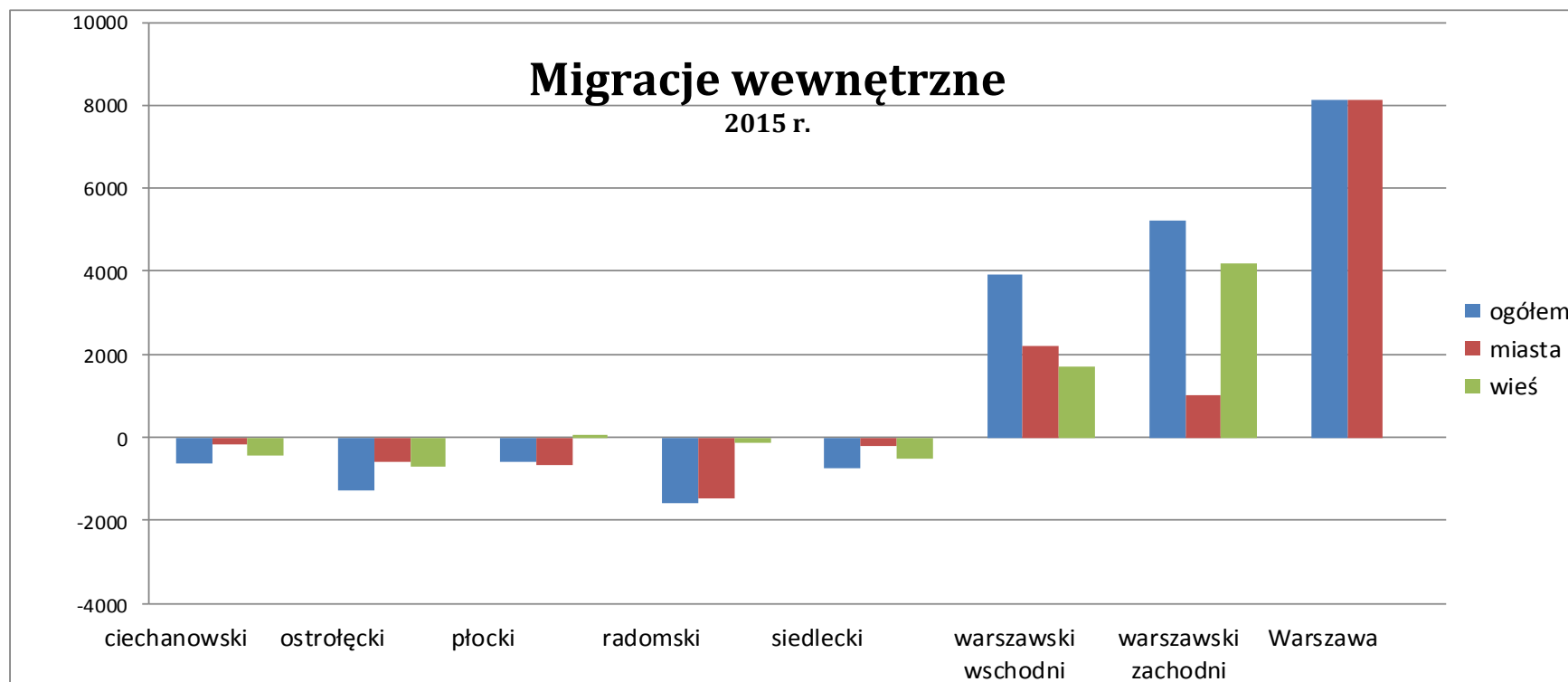
Podział pracy i wartości dodanej a migracje wewnętrzne

Województwo mazowieckie:

- Pracujący – 1,8 mln os.
- WDB – 325,4 mld zł

Warszawa:

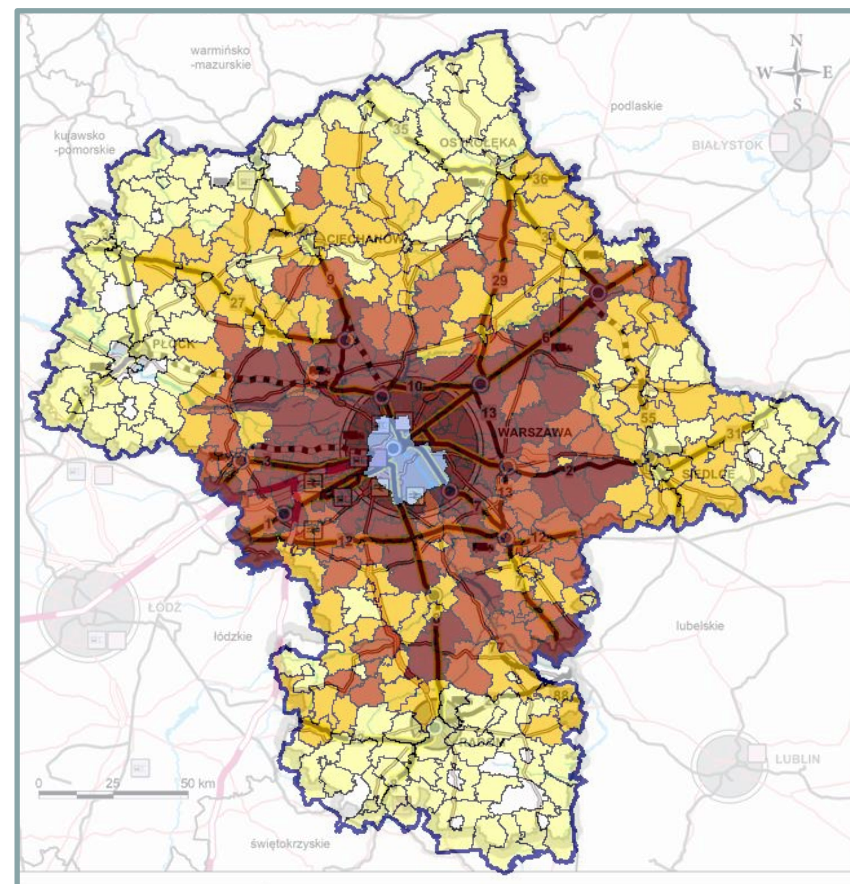
- Pracujący – 0,85 mln os.
- WDB – 193,9 mld zł

Dojazdy do pracy

Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie
w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania
w 2011 r. w skali województwa

- Koncentracja wokół Warszawy i wzdłuż korytarzy transportowych
- Samorząd województwa zarządza przewozami kolejowymi na poziomie regionalnym
- Wymiana i modernizacja taboru oraz planowany rozwój sieci kolejowej

W procentach:

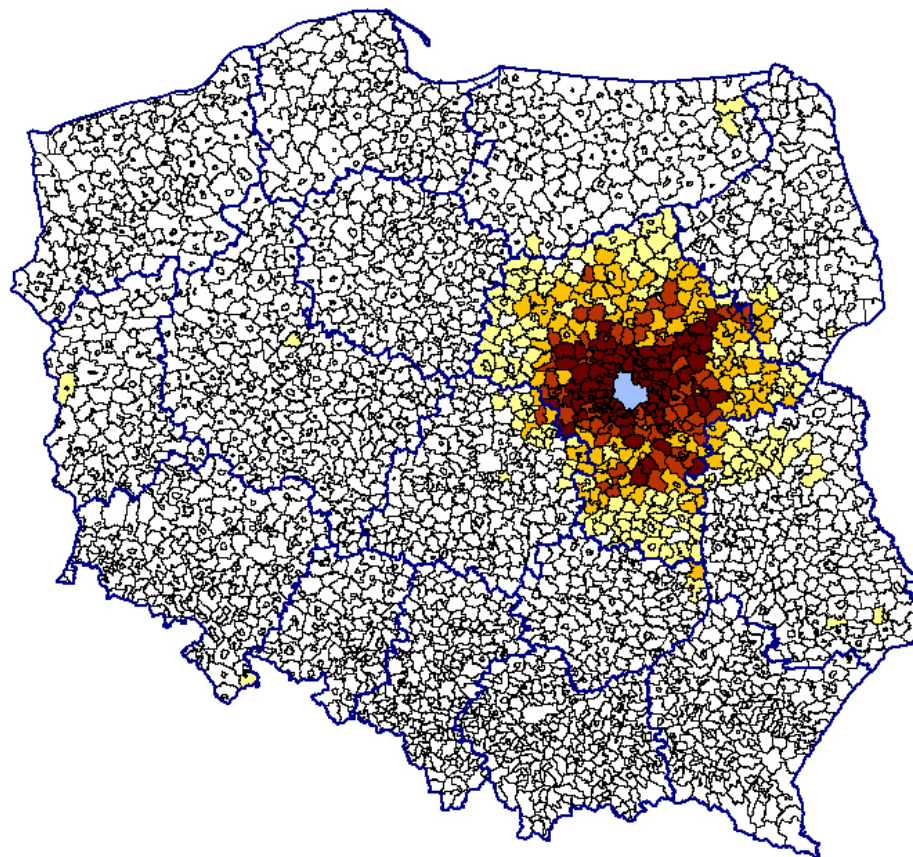
- 20,01 i więcej
- 15,01 - 20,00
- 10,01 - 15,00
- 5,01 - 10,00
- 5,00 i mniej

Obszar analizowanej jednostki terytorialnej
Granica administracyjna województwa
Granice administracyjne gmin

Dojazdy do pracy

Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie
w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania
w 2011 r. w skali kraju

- Dojazdy do Warszawy z terenu całego województwa
- Niewielka skala dojazdów spoza województwa

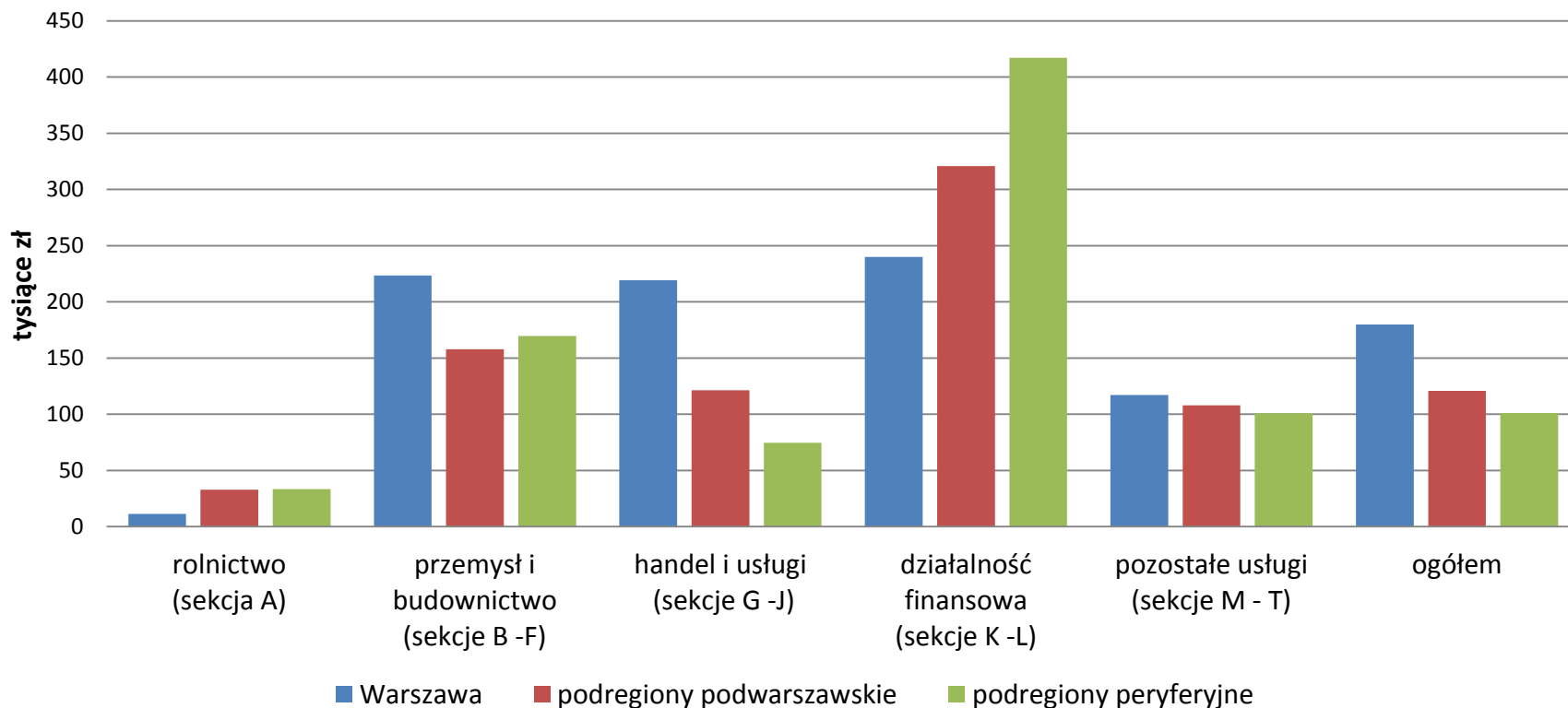
W procentach:

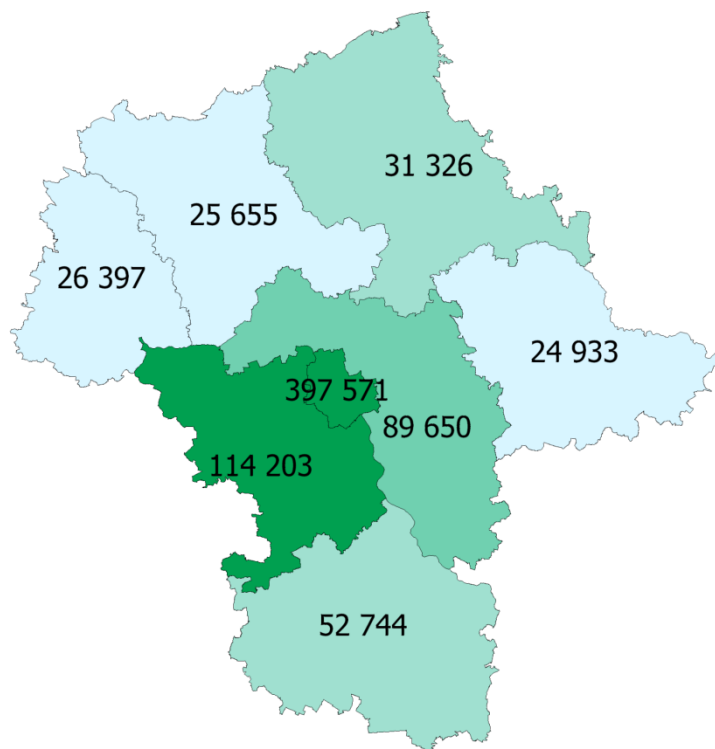
- Obszar analizowanej jednostki terytorialnej
- Granice administracyjne województw
- Granice administracyjne gmin

Wydajność pracy w podziale na sekcje PKD

Produktywność w 2013 r.
WDB na 1 pracującego

Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (dane III kwartał 2015 r.)

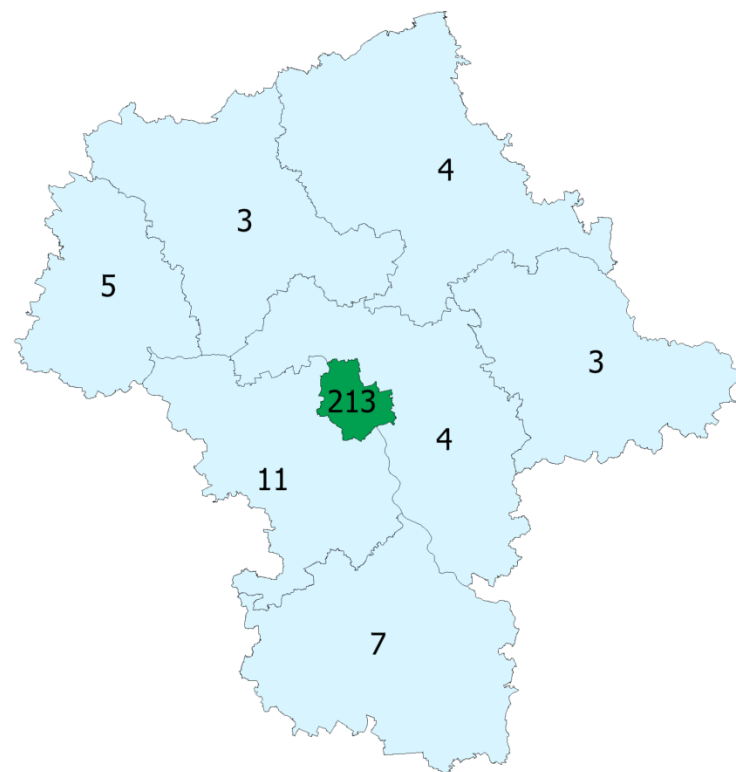

Podmioty gospodarki narodowej wg REGON

- 114 000 do 398 000 (2)
- 53 000 do 90 000 (1)
- 31 000 do 53 000 (2)
- 24 000 do 31 000 (3)

Średnia dla 28 państw UE - 762479

Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (dane III kwartał 2015 r.)

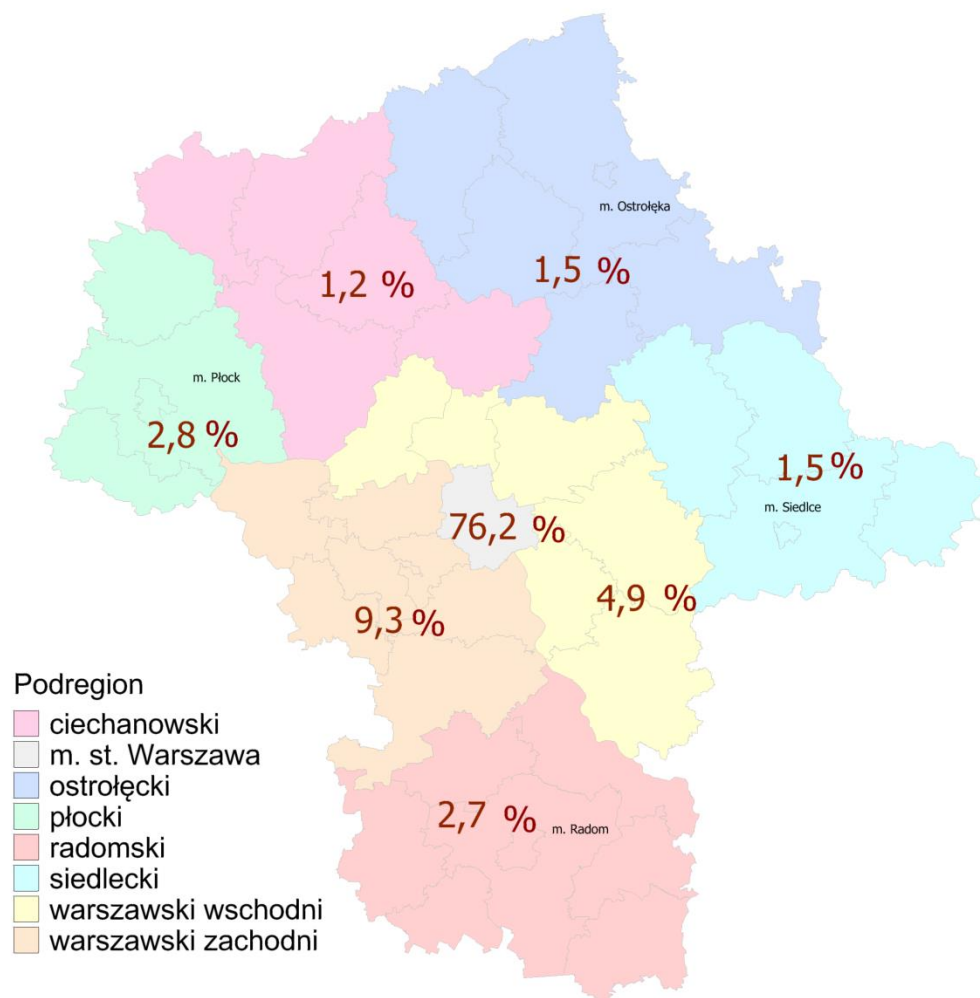

Podmioty gospodarki narodowej
- klasa wielkości 1000 i więcej

- 171 do 213 (1)
- 3 do 45 (7)

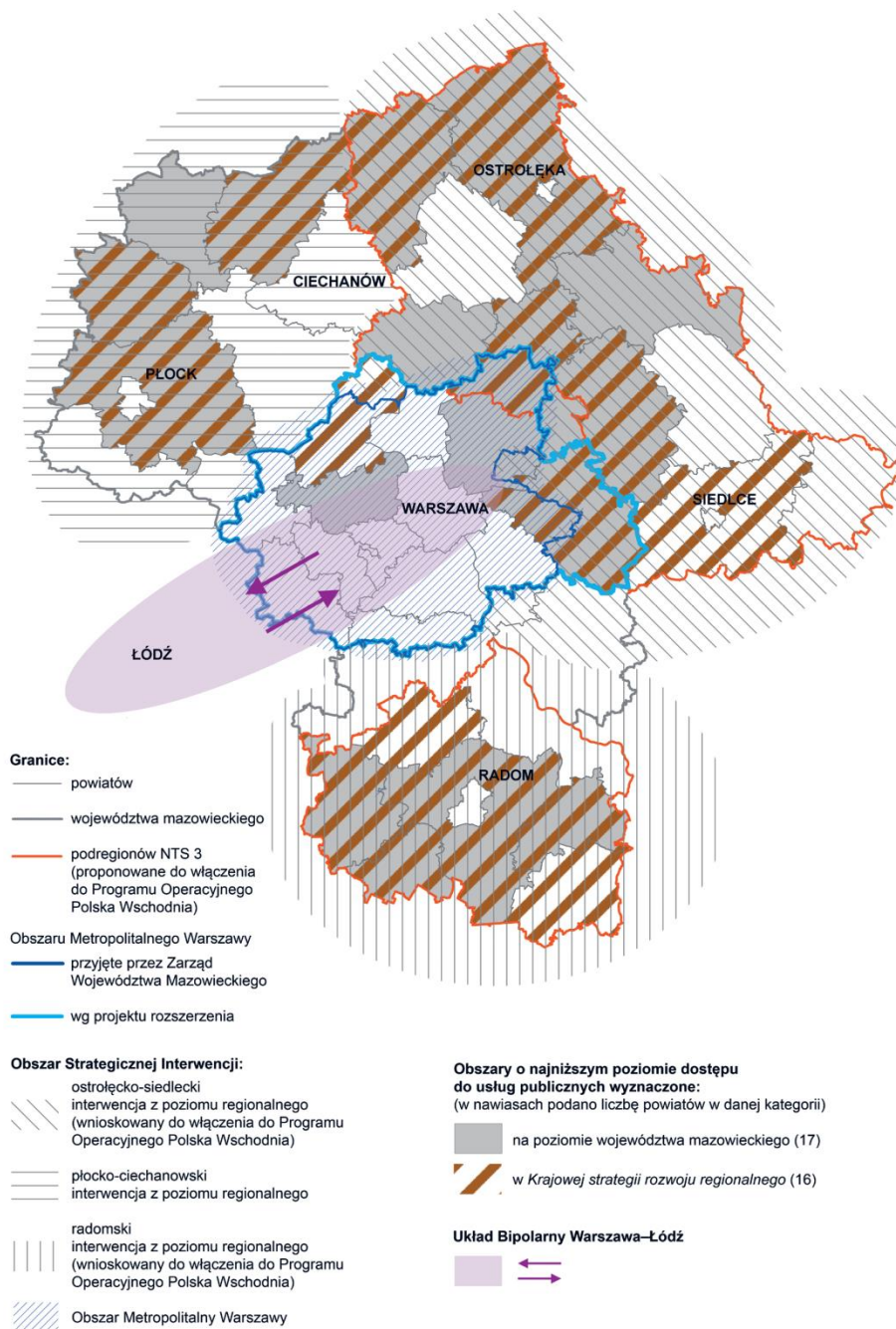
Średnia dla państw unii - 250

Dochody województwa mazowieckiego z podatku PIT i CIT wg podregionów w 2014 r.

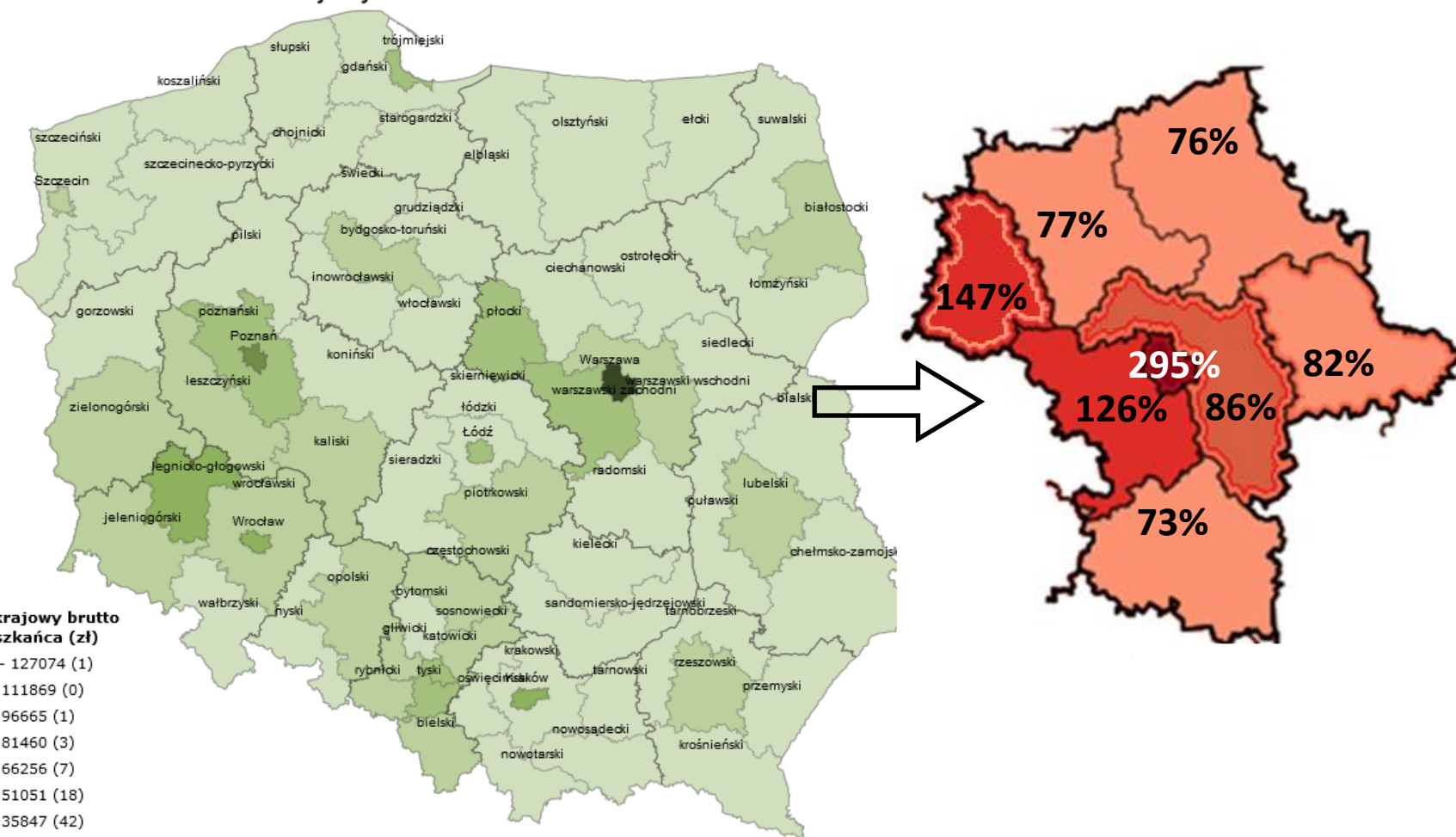
Obszary strategicznej interwencji (OSI)

- **Biegun wzrostu:** Obszar Metropolitalny Warszawy
- **OSI problemowe:** płocko-ciechanowski, radomski i ostrołęcko-siedlecki
- **Wybrane wskaźniki** użyte przy delimitacji OSI problemowych: dostępność opieki przedszkolnej, wyniki egzaminów szkolnych, dostęp do szerokopasmowego internetu, dostępność opieki zdrowotnej, frekwencja w wyborach

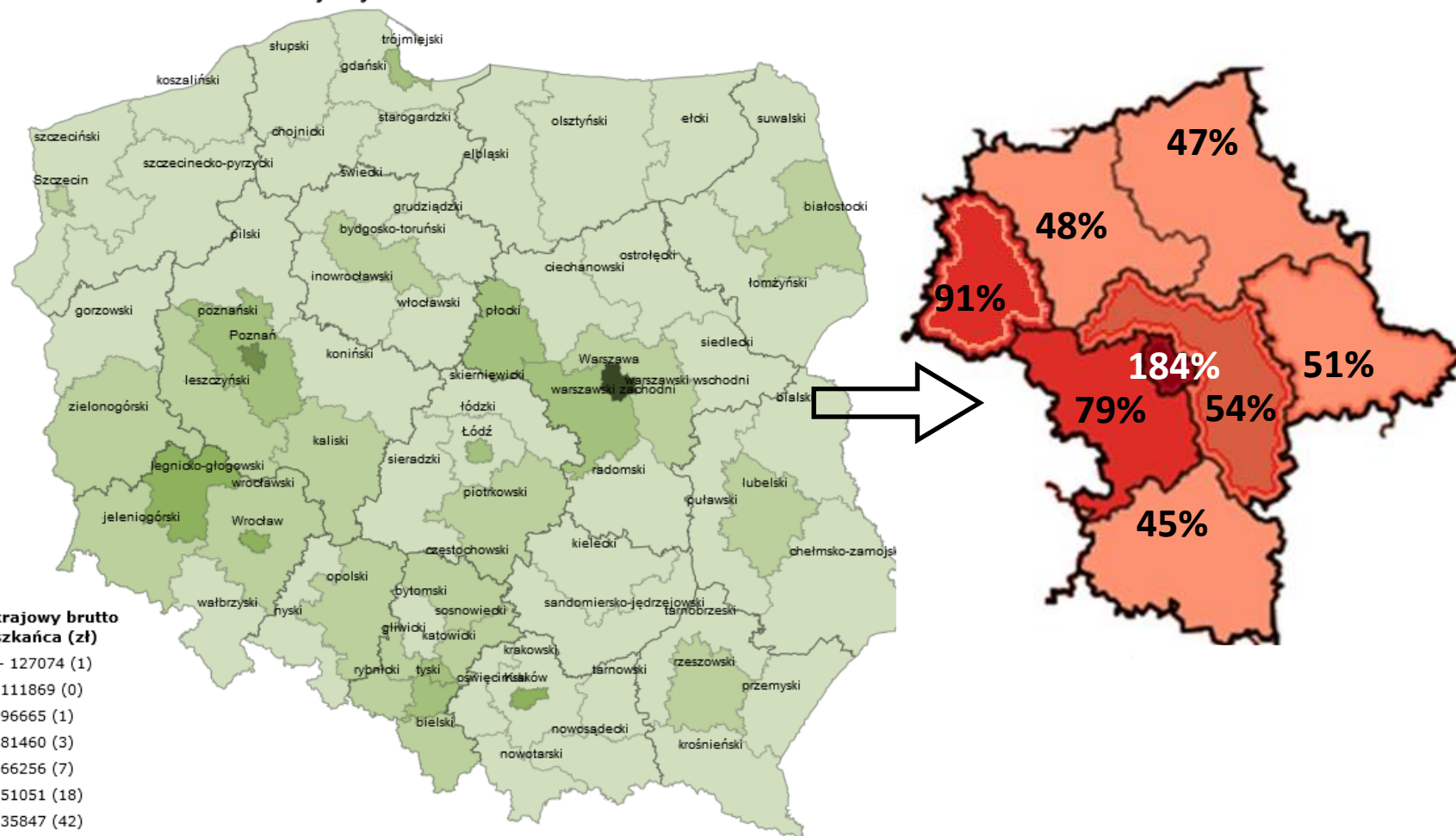
Zróżnicowanie przestrzenne wielkości PKB na 1 mieszkańca według subregionów w odniesieniu do średniej krajowej

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2013

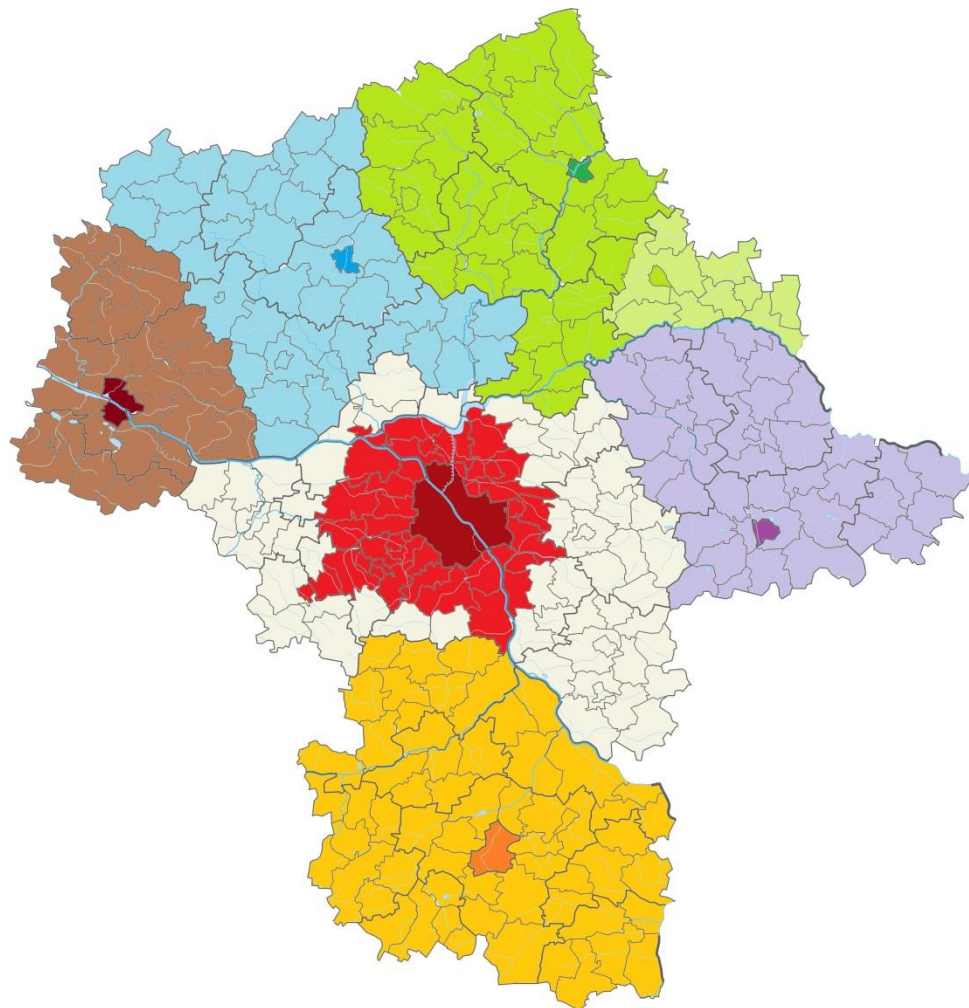
Zróżnicowanie przestrzenne wielkości PKB na 1 mieszkańca według subregionów w odniesieniu do średniej województwa

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2013

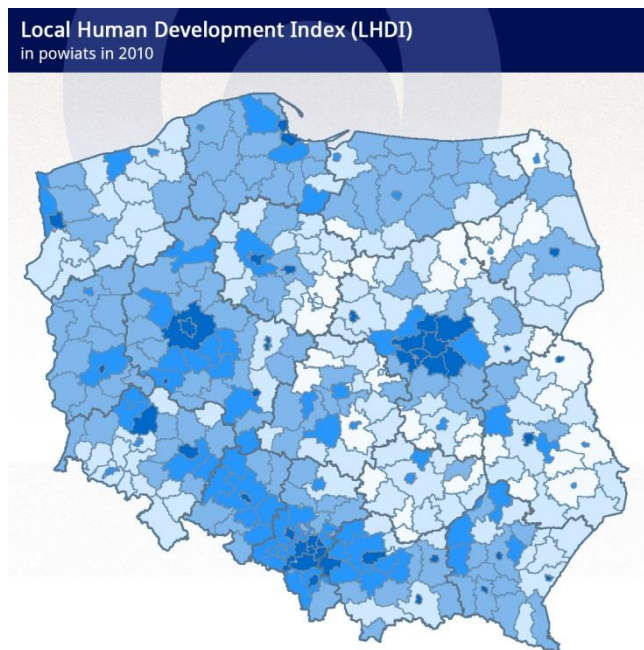

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne oraz Regionalne Inwestycje Terytorialne

- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Regionalne Inwestycje Terytorialne dla subregionów płockiego, ciechanowskiego, ostrołęckiego, siedleckiego i radomskiego
- Instrumenty oparte na współpracy samorządów lokalnych przy wsparciu samorządu województwa

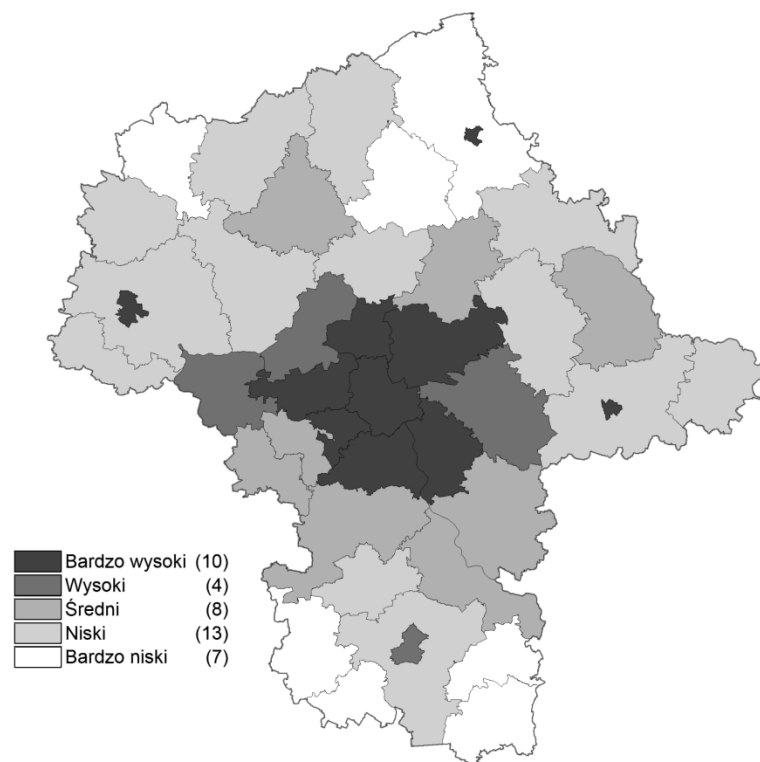
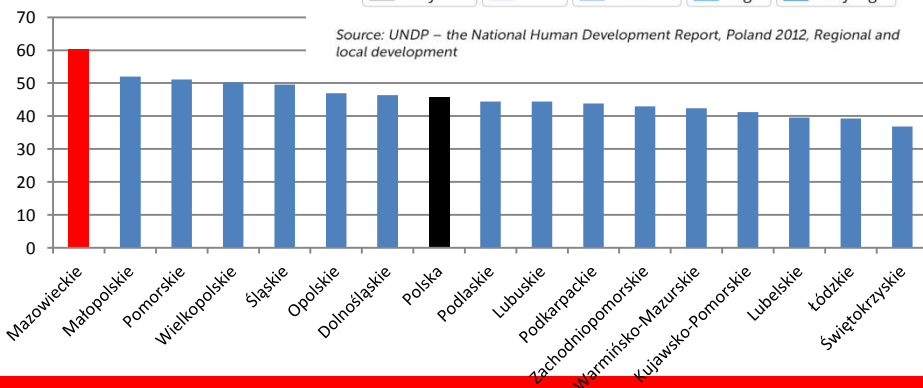

Rozwój społeczny

Very low Low Medium High Very high

Source: UNDP – the National Human Development Report, Poland 2012, Regional and local development

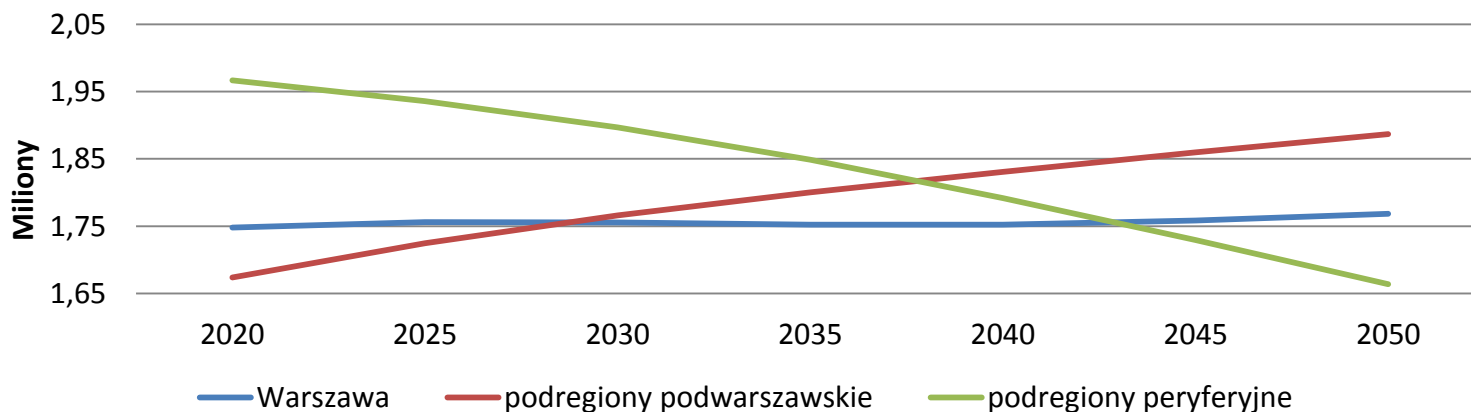
Bardzo wysoki (10)
Wysoki (4)
Średni (8)
Niski (13)
Bardzo niski (7)

Lokalny Wskaźnik Rozwoju Społecznego - LHDI w 2010 r.

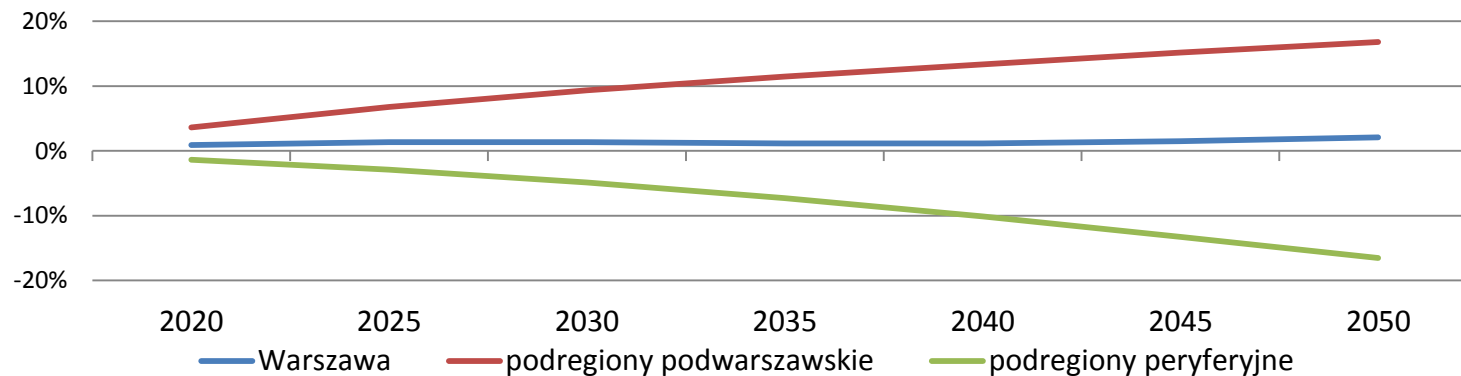
Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie danych Krajowego Raportu o Rozwoju Społecznym Polska 2012 Rozwój regionalny i lokalny, Biuro Projektowe UNDP w Polsce, Warszawa 2012 – tab. 3.1.

Prognoza demograficzna do 2050 r.

Prognoza liczby ludności na lata 2020-2050

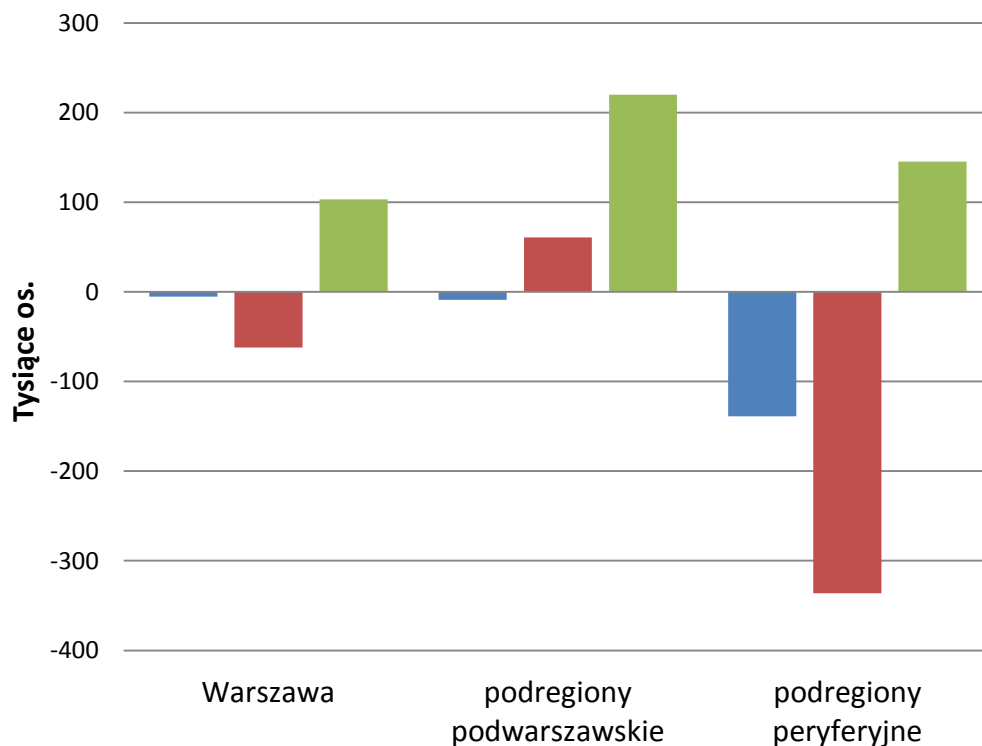
Zmiana liczby mieszkańców - prognoza
(w stosunku do roku 2015)

Prognoza demograficzna do 2050 r.

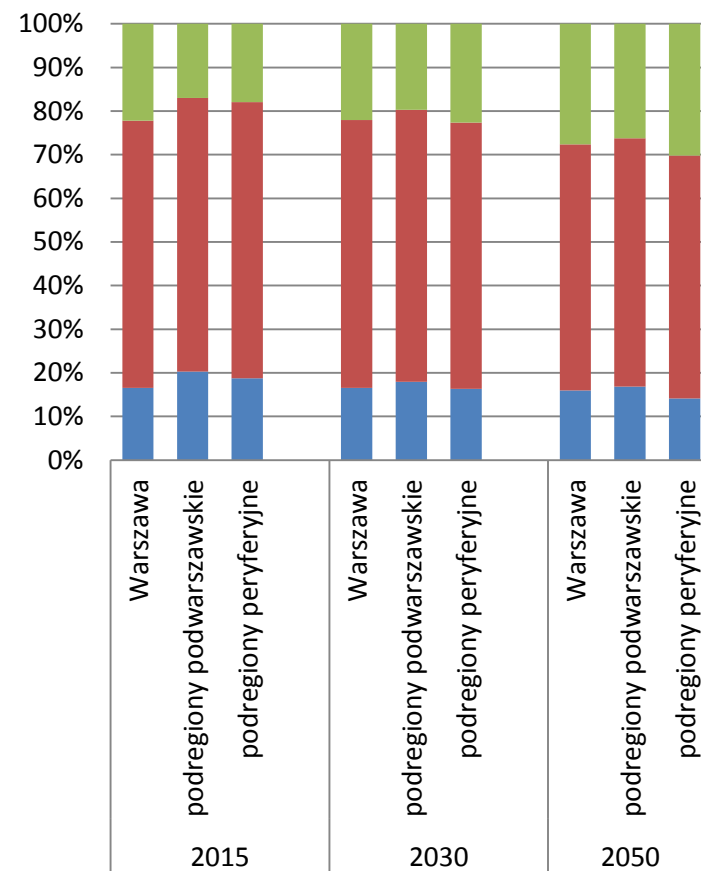
Zmiana liczby mieszkańców w latach 2015-2050

na podstawie prognozy GUS

■ wiek przedprodukcyjny ■ wiek produkcyjny ■ wiek poprodukcyjny

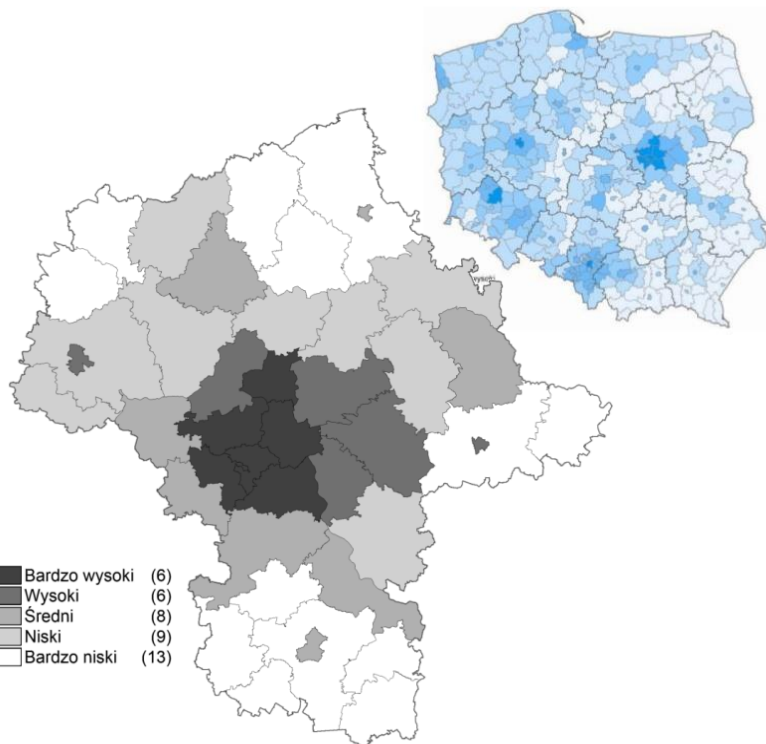
Funkcjonalne grupy wiekowe – 2015, 2030, 2050

■ przedprodukcyjny ■ produkcyjny ■ poprodukcyjny

Zamożność i siła nabywcza mieszkańców

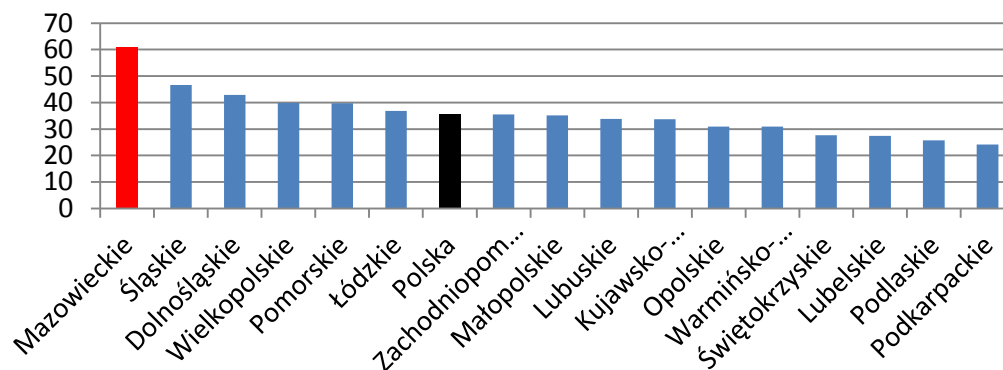
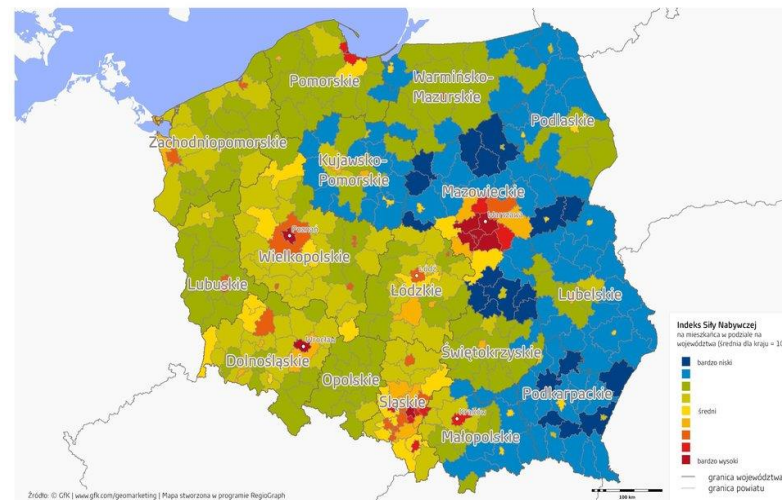
Wskaźnik Zamożności (WI) LHDI w powiatach w 2010 roku

Wskaźnik zamożności w 2010 r.

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie danych Krajowego Raportu o Rozwoju Społecznym Polska 2012
Rozwój regionalny i lokalny, Biuro Projektowe UNDP w Polsce, Warszawa 2012.

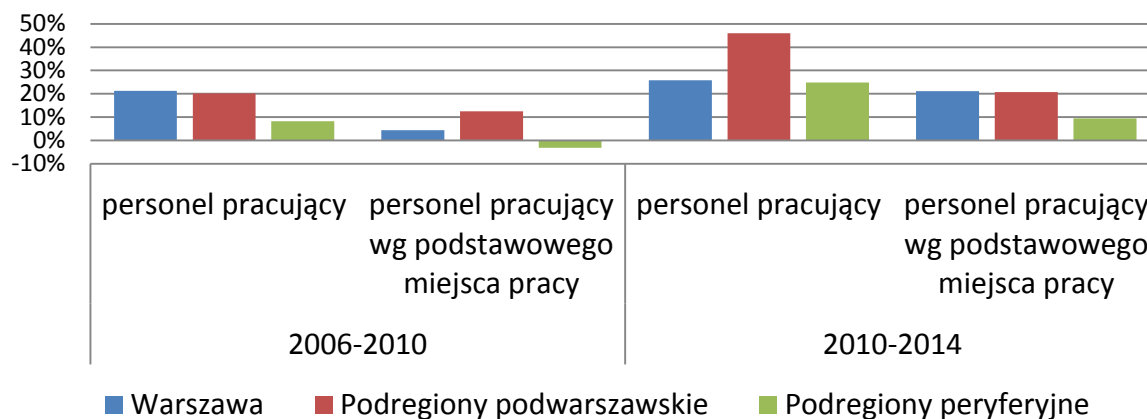
Siła Nabywcza GfK dla Polski 2016

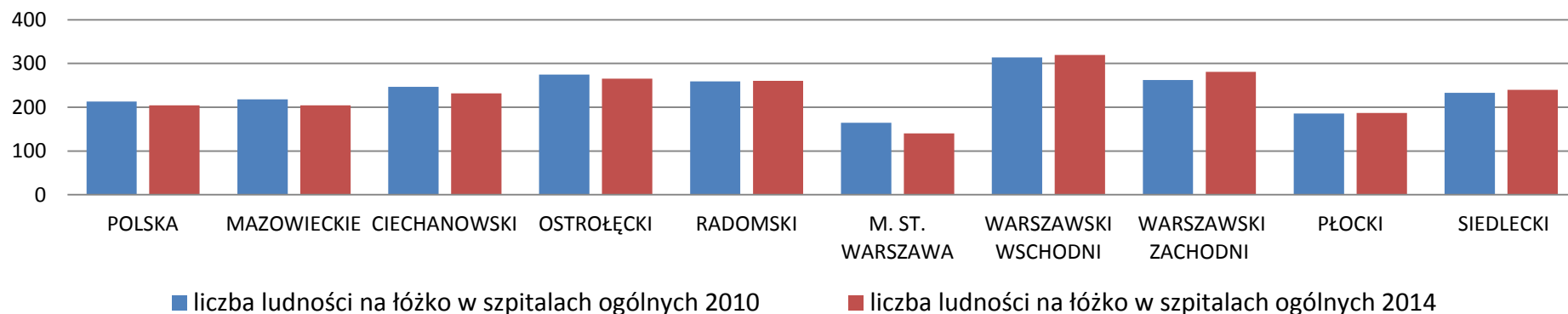
Ochrona zdrowia

Zmiana liczby lekarzy

w l. 2006-2010 i 2010-2014

Liczba ludności przypadająca na 1 łóżko szpitalne

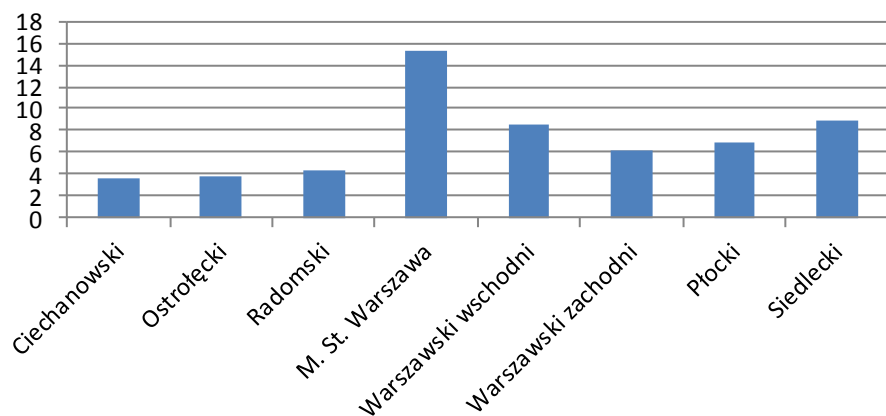
Podmioty lecznicze podległe Samorządowi Województwa Mazowieckiego

- 18 SPZOZ i 11 spółek prawa handlowego:
 - 10 szpitali wielospecjalistycznych,
 - 2 szpitale pediatryczne,
 - 4 szpitale specjalistyczne inne niż psychiatryczne,
 - 7 szpitali psychiatrycznych,
 - 2 podmioty ambulatoryjne,
 - 4 stacje pogotowia ratunkowego i transportu sanitarnego.
- Wartość niezapłaconych przez NFZ nadwykonań powstałych w latach 2011–2015 w podmiotach leczniczych Samorządu Województwa Mazowieckiego – ok. 150 mln złotych

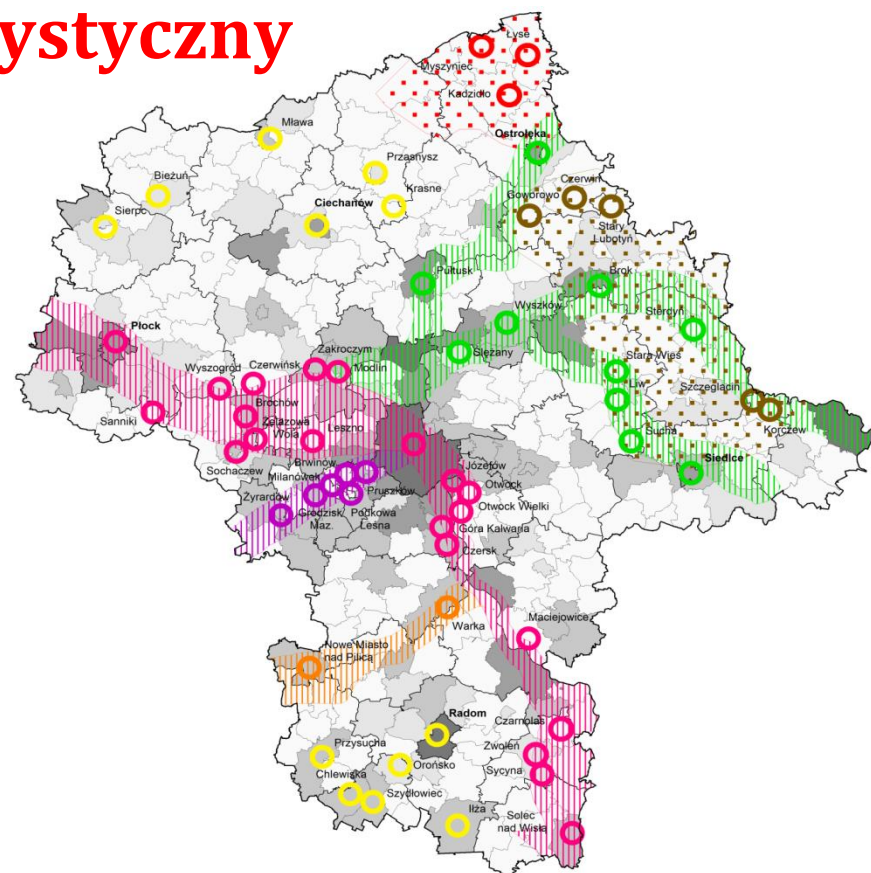
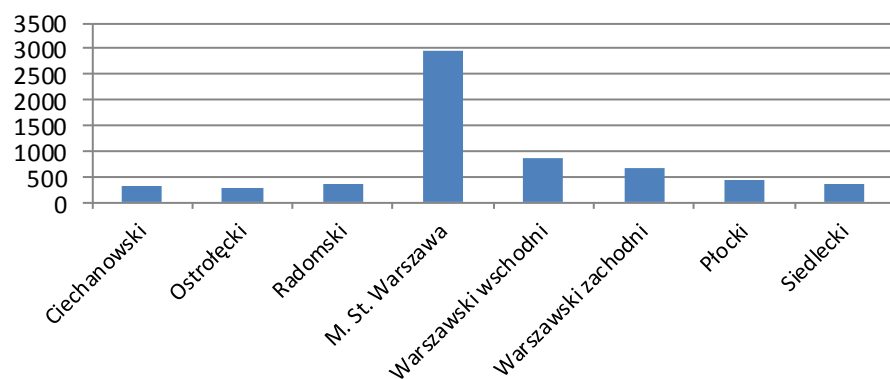

Potencjał turystyczny

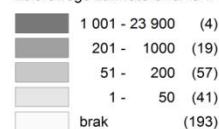
Miejsca noclegowe na 1000 ludności

Udzielone noclegi na 1000 ludności

Liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w gminie

Turystyczne pasma przyrodniczo-kulturowe i miejscowości o walorach turystycznych w ramach pasm

(w nawiasach podano liczbę gmin w danej kategorii)

ośrodki atrakcyjne turystycznie poza pasmami

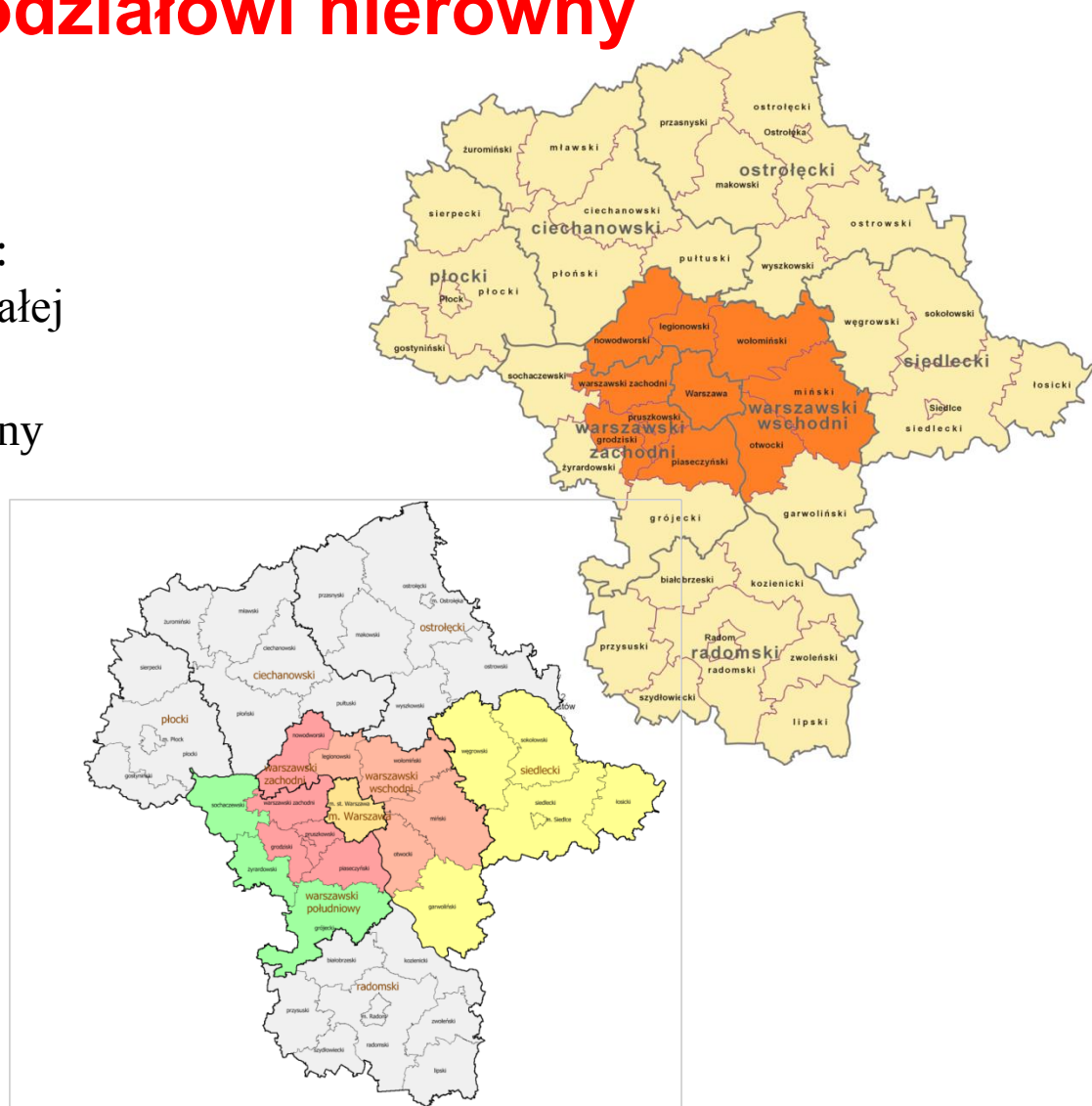
Podział administracyjny generuje koszty

- Podział administracyjny na dwa województwa nie ma żadnej przewagi nad podziałem statystycznym z punktu widzenia dystrybucji środków unijnych.
- Skutki to: koszty finansowe, problemy administracyjne, potencjalnie bardzo wysokie koszty pośrednie, w tym organizacyjno-społeczne.
- Stabilność stanowi warunek konieczny do efektywnego funkcjonowania jednostek administracji - zarówno rządowej jak i samorządowej.

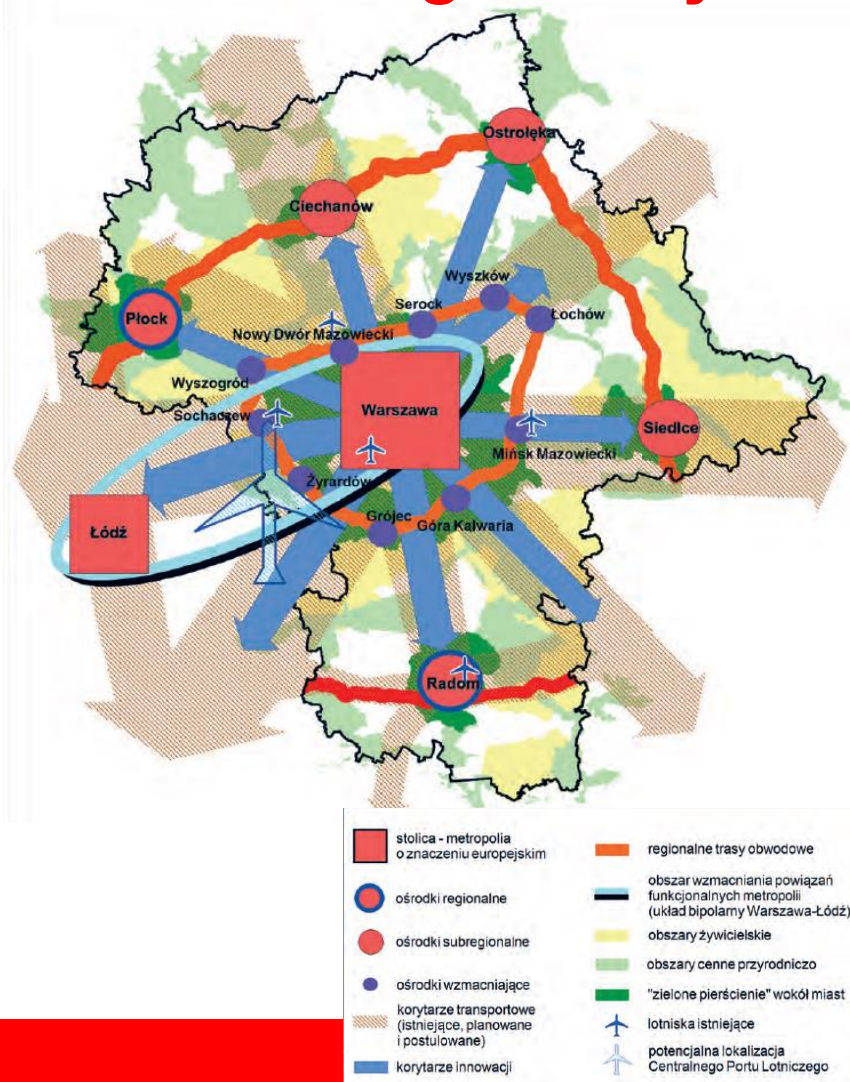
Podział podziałowi nierówny

- Podział statystyczny – na dwie jednostki statystyczne (NUTS-2): metropolii warszawskiej i pozostałej części województwa
- W konsekwencji konieczne zmiany w podziale jednostek NUTS-3: wydzielenie podregionu warszawskiego południowego i przyłączenie powiatu garwolińskiego do podregionu siedleckiego.

Współpraca na różnych poziomach: subregionalnym, regionalnym i makroregionalnym

- Subregionalnie: zintegrowane i regionalne inwestycje terytorialne (ZIT i RIT)
- Regionalnie: koordynacja działań na poziomie samorządu województwa - spójna i stabilna polityka rozwojowa
- Makroregionalnie: współpraca mazowiecko-lódzka i warszawsko-lódzka
- **Mazowsze liderem rozwoju w Unii Europejskiej.** Z najnowszych badań Europejskiego Urzędu Statystycznego (Eurostat) wynika, że w latach 2008–2014 osiągnęliśmy najwyższy wzrost PKB na mieszkańca (o ponad 25%).
Wyprzedziliśmy 275 regionów unijnych.

Dziękuję za uwagę